

## Intervju med 40-talist som föddes på Tjärnmyra

Av Eva Wedin



**Eva Wedins rötter finns på Tjärnmyrans skjutfält i Sollefteå. I Uppsala varvade hon heltidsjobb och korrespondensstudier. 1960 tog hon folkskollärarexamen i Luleå. Hon har varit verksam som lärare och rektor i Arvidsjaur. Hon har haft förtroende uppdrag inom Rädda Barnen och Folkpartiet Liberalerna. Maken Jan-Olof gick bort 2012. Eva bor i Kalmar och har fritidshus på Öland.**

**1930-1945, som min mor (Hildur Tjälldén Brännlund) och min äldsta bror (Urban Tjälldén) född 1932, har berättat.**



*80 års fest. Hildur med äldste sonen Urban 49 år  
Foto 1981 familjealbum*

Mor var född i ett torp på Tjärnmyren. Föräldrarna hette Johan Brännlund och Anna Karolina Brännlund, född Lundin. Hildur hade fyra bröder; Einar, Kalle, Albin och Konrad Brännlund.

Deras morbror Erik Lundin hade flyttat till Stockholm och blivit en rik affärsman. Han kom att betyda mycket för familjen då hans syster Karolina dog i alltför unga år.

Två av bröderna fick hjälp att komma till Stockholm där de etablerade sig.

Hildur däremot, ville hem för att ta hand om sin far, Johan. Hon var stolt över att vara kusin till Albert Brännlund, som skrev Hammarforsens brus 1913. Hildur var född 1901 och någon gång under krigsåren fick hon Spanska sjukan, som hon klarade, till skillnad från många andra som dog.

Hemma hos pappa Johan fick Hildur hjälpa till med hushållet, men fick också lära sig att spela både orgel och gitarr. Hon mjölkade också morgon och kväll på den stora rättarladugården.

1930 träffade hon min vackre far Folke Tjälldén. Han var fyra år yngre än Hildur. Han spelade fiol och jag kan tänka mig att musiken förde dem samman. Förälskelse uppstod och 1932 föddes sonen Urban.

De flyttade då till ett torp med ladugård mellan Vallån och Tjärnmyra. Johan flyttade med dem och blev en värdefull barnvakt under flera år så att Hildur och Folke kunde arbeta.

Folke arbetade i skogen åt Graningeverket. De odlade och levde i ett själv-hushåll. Urban fick följa med sin far ut i skogen och lärde sig älska natur och djur.

Mor Hildur har berättat att en morgon när hon skulle mjölka korna tog hon i en spene och fick en groda i handen. Hon ropade på Folke och han kom och hittade en mjölkbunke full av grodor som Urban hade försörjt med mjölk. Grodorna hade förstått varifrån mjölken kom! Pappa tog krukorna med grodor och gick långt bort i skogen och släppte dem. Urban grät.



*Pappa Folke Tjälldén år 1945  
Sandbergs foto Sollefteå*



Barnen kom på löpande band och det blev dags för de två äldsta att börja skolan, Brukets Folkskola. Så långt hemifrån att de fick inackorderas under terminerna.

Urban skulle konfirmeras, det skulle alla göra på den tiden. Han bönade och bad att få slippa och lovade att hugga ved i stället. Han slapp!

1945 gick flytten till Björkhem (Kläpparna). Barnen hade nu nära till skolan. På vintern gjorde pappa Folke upp eld i en värmare nere vid ån och högg en stor vak i isen. Man kokade kläderna och sköljde sedan i ån. Torka fick de göra på vinden.

*Mamma Hildur Tjälldén och hennes  
kusin Greta Wessman  
1925 Sandbergs foto Sollefteå*

## En liten berättelse om mitt liv

När jag var fyra år flyttade vi från Tjärnmyra till Kläpparna. Vi bodde i ett bra tvåvåningshus, Björkhem, med bagarstuga och ladugård med lada. Vedbod, förråd och ett utedass. Det var nära till skolan. Vi var sex syskon varav de två äldsta var utflugna (Urban och Sigrid)

De bodde i stan (Sollefteå) och jobbade. Vi hade bra mat som jordbruket, jakt, fiske och trädgård gav.

Jag var näst yngst, mellan två bröder. Vi tre yngsta barn lekte ute nästan alla dagar och tider som vi inte gick i skolan, ofta med "byabarnen" som var många och i vår ålder. Mor var stolt över sina barn och hade som motto att vi skulle vara mätta, rena och hela. Far att vi skulle hjälpa till, spela fiol och inte bli högfärdiga.

Far var mycket sträng

och stryk gavs till pojkarna när de var olydiga, de fick själva hämta björkriset. Det gjorde mig väldigt rädd och försiktig, jag fick aldrig stryk. Mor var sträng och kärleksfull, krävde hyfs och gott uppträdande. Båda föräldrarna var mycket musikaliska, sjöng fint och spelade instrument. Far talade utan dialekt, han fick alltid vara auktionsutropare på skolfester. Vi barn var friska och hade lätt för oss i skolan. (Jag hade banrekord på Nipvallen, 60 m löpning mer än tio år). Även pojkarna hade framgångar i idrott.



*Inger Tjälldén-Lindholm och Kerstin Tjälldén maka till Urban Tjälldén. Foto familjealbum*



*Tre syskon Eva, Lage och Ivar Tjälldén  
1951 Sandbergs foto Sollefteå*



Fina kläder fick vi ärva efter mors kusin i Stockholm. Vi plockade massor av lingon som tack. På söndagarna kom det ofta främmande. Mor lagade mat och vi barn underhöll med att spela.



*Tre musikanter. Lage, Eva och Ivar.  
1953 familjealbum*

Det var ont om kontanter, far hade benröta och var sjukpensionär. Vi barn plockade tallkottar och sålde till skogsbolag.

Patronhylsor plockade vi också och sålde varje höst vid Gnubanan dit ett smältverk kom. Vi brukade gå över Gnuberget till Spannsjön för att fiska från bryggan. Ibland var det skyttar där för övning, vi fick då ducka och krypa därifrån för att inte bli träffade.

Samma sak hände nedanför Gnuberget när vi plockade bär, då skott kom från skjutbanan i Gnun.



*Eva Tjälldén Ångermanlands lucia 1959.  
Foto Nya Norrland*

Arbetade som folkskollärare i 27 år, studerade vidare i språk, psykologi och kvinnligt ledarskap vid Umeå universitet på distans. Detta ledde till att jag mina tio sista år arbetade som rektor. Jag trivdes mycket bra i båda rollerna!

Nu är jag en glad pensionär och tänker tillbaka på mitt liv. Ett gott sådant!

Eva Wedin, född 1941

*Ewa Tjälldén med dotter Maria  
Specialpedagog o rektor som mor  
Foto 2018 Familjealbum*

Alla barn utom en bror lämnade skolan efter sju år. Ivar tog realexamen.

Jag gick i kvällsskola fem kvällar i veckan och kunde sedan få bli sekreterare efter tre års kontorstjänst.

Två av bröderna flyttade till Stockholm och köpte och drev "Vi i villa" en känd reklamtidning. De blev båda förmögna.

Själv läste jag in realexamen på Hermods och gick upp som privatist på Katedralskolan i Uppsala. Tenterade till Folkskoleseminariet i Luleå, fyraårig linje, gymnasiekompetens och pedagogisk utbildning. Gifte mig och fick en underbar dotter.



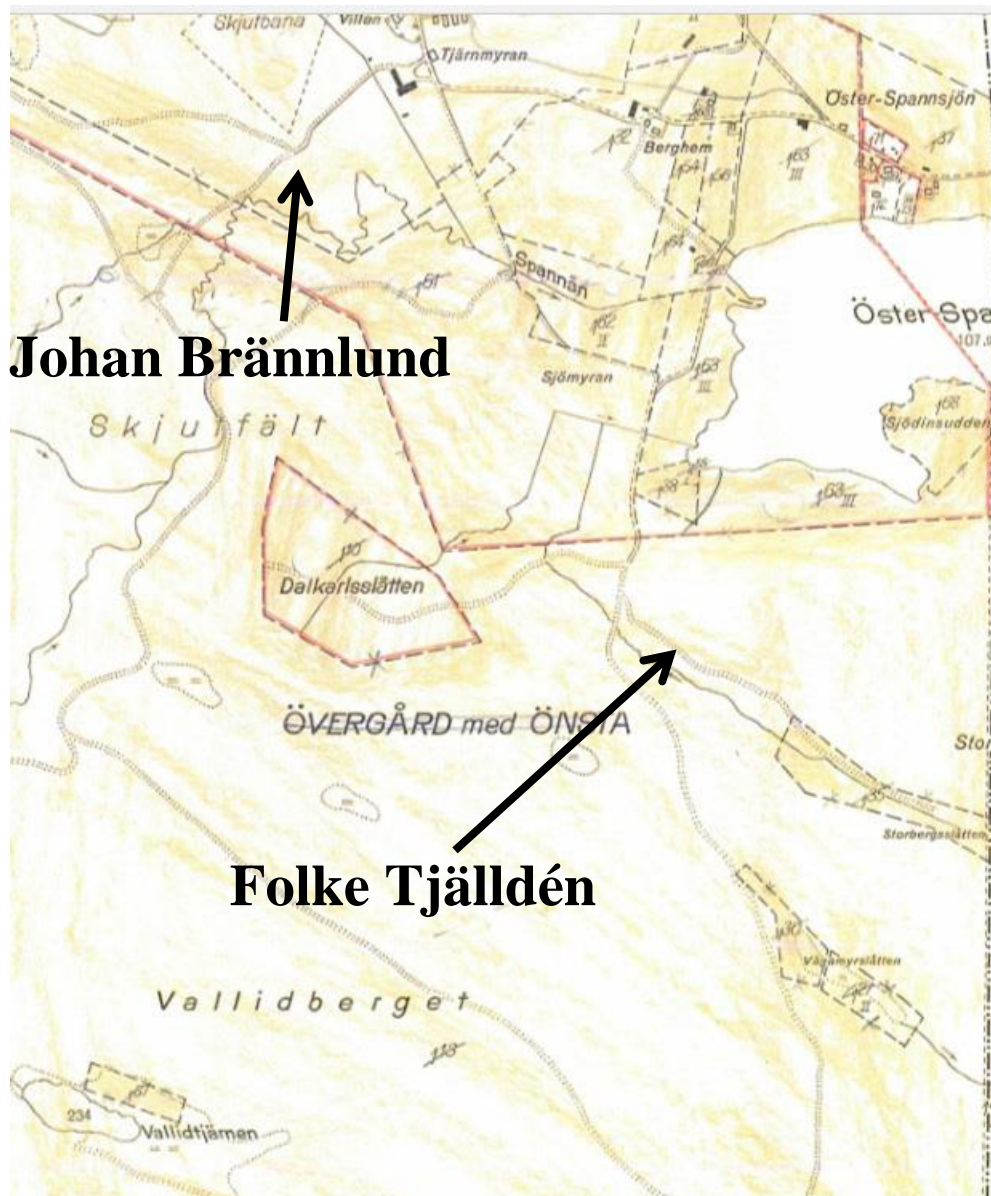
## Troligtvis torpboende för Johan Brännlund och Folke Tjälldén

Både Johan Brännlund och Folke Tjälldéns torp var ganska lika

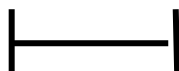
Tvåvåningshus med fasaden i rött trä.

Till Folkes torp fanns också ladugård med förråd och antagligen dass.

Foton har ej kunnat hittas



Skala ungefär 300 m





## Fyra generationer

Min mormor Anna Karolina f 1868 och min morfar Johan Brännlund f 1864 bodde som gifta på torpet 300 m SV Vinkelladen "Bastuhöjden" se kartan



*Karolnia Brännlund 25 år  
Foto 1893 familjefoto*



*Min mor Hildur Tjälldén med  
maken Folke*



*Johan Brännlund 50år  
Foto 1914 Familjefoto*

Min mor Hildur Tjälldén föddes 1901 på Johan Brännlunds torp och stannade hemma hos sin far till i början av 1930-talet.



*Min mor Hildur Tjälldén med make Folke och de tre yngsta barnen  
Ivar, Eva och Lage  
Foto vid Kläddarna Familiefoto*



*Min familj. Eva 48 år, Maria 17 år och maken Jan-Olov 53 år*